

LAVROV'UN ERİVAN'DAKİ AÇIKLAMALARI TÜRKİYE-RUSYA İLİŞKİLERİNİN GELECEĞİNE İŞARET EDİYOR (ÖZEL)

Turgut Kerem TUNCEL

Analyst

Blog No: 40
18.10.2016

Trend Haber Ajansı / trend.az - 15 Ekim 2016 14:42 (UTC+04:00)
Azerbaycan/Bakü/Trend Haber Ajansı Türkiye Masası

Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Kıdemli Analisti Turgut Kerem Tuncel, Trend Haber Ajansına, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrovun Ermenistanın başkentinde ifade ettiği Türkiye Karabağ sorunun çözümünde olumlu rol oynayabilir şeklinde açıklamalarını değerlendirdi.

24 Kasım 2015, Türkiye-Suriye sınırında sınır ihlali yapan Rus bombardıman uçağının Türk jeti tarafından düşürülmesinden sonra önemli ölçüde gerilen Türkiye-Rusya ilişkileri, 15 Temmuz 2016da Türkiyede yaşanan başarısız darbe girişiminden sonra hızla yeniden iyileşmeye başladı.

Türkiye-Rusya ilişkilerinde yaşanan beklenmedik iyileşmede, kuşkusuz başarısız darbe girişimini takiben Batı ve Rusyanın Türkiyeye karşı takındıkları çok farklı tavırlar etkili oldu. Batıdan, Türkiyenin bekletisinin aksine, darbe girişimini güçlü bir şekilde kınayan açıklamalar gelmedi. Aksine, sanki darbe girişiminin başarısızlığa uğramasından üzüntü duyulmuş hissi uyandıran bir takım söylemler ortaya çıktı. Hollandanın Türk karşıtı ırkçı politikacısı Geert Wilders darbe girişiminin başarısız olmasından dolayı duyduğu üzüntüyü açıkça ifade etti.

Batının aksine Rusya darbe girişimini kınamakta hiç gecikmedi. Nitekim, Rusyanın bu tavrı yaklaşık 7 ay önce gerilen Türkiye-Rusya ilişkileri için bir dönüm noktası oldu.

Rusyanın Türkiyeye karşı geliştirdiği tavır birbiriyle bağlantı iki sebebe dayanarak açıklanabilir. Türkiye bölgede önemli bir ülkedir ve Rusya gibi güçlü bir ülke dahi Türkiye

ile yaşanan gerilimlerden çeşitli yaralar alacaktır. Bununla bağlantılı olarak şu söylenebilir ki, Rusyanın tavır değişikliği Türkiyenin uluslararası arenadaki önemini bir kez daha teyit etmiştir.

Bununla bağlantılı ancak belki de bundan daha önemli olabilecek bir başka husus ise, Rusya ile Batı arasında oldukça gergin bir hatta oturan ilişkilerdir. Başka bir deyişle, Rusyanın değişen tavrını belirleyen en önemli etkenlerden bir tanesi Türkiye-Rusya ilişkilerini de aşan ve global siyasette yaşanan gelişmelerdir. Rusyanın Türkiyeye karşı tavrı aslında Batıya karşı geliştirdiği bir tavırdır ve yeni soğuk savaş bağlamında ortaya çıkan yeni jeopolitik hesap ve hedeflerle ilgilidir. Kısaca ifade etmek gerekirse, Rusya, Batı ile yoğunlaşan çatışmalı ilişkileri içinde müttefikler aramaktadır ve aradığı bu müttefiklerden biri de Türkiyedir.

Lavrovun açıklaması Rusya ve Ermenistan arasındaki ilişkilere dair fikir vermektedir

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov Ermenistan'ın başkenti Erivan'da yaptığı açıklamada, Türkiye'nin Karabağ sorunun çözümünde olumlu rol oynayabileceğini söylemesi pek çok açıdan dikkate değerdir.

İlk olarak bu açıklamayı, bu açıklamadan hiç de memnun olmayacak olan Ermenistanda yapmış olması, Rusya ve Ermenistan arasındaki ilişkilere dair fikir vermektedir. Açıkça ifade etmek gerekirse, her ne kadar Ermenistan, Rusya ile aralarında stratejik bir ortaklık olduğunu ifade etse de, gerçekte var olan Ermenistanın Rusyaya bağımlılığı ve bu çerçevede Rusyanın Ermenistanı, tabir-i caiz ise, hiçbir şekilde dikkate almıyor olmasıdır. Rusyaya karşı Ermenistanın elinde hiçbir koz yoktur ve Rusyaya neredeyse tamamıyla teslim olmuş durumdadır. Bu anlamıyla, Ermenistan diğer iki bölge devletinden, Azerbaycan ve Gürcistandan, oldukça farklı bir konumdadır.

Yeni Soğuk Savaş döneminde Rusya Türkiyenin müttefik olabileceğini düşünüyor

İkinci olarak, bu açıklamayla Rusya, Kafkaslar ve Geniş Karadeniz Bölgesinde tarihsel rakibi olan Türkiyeye bir rol atfetmiştir. Bu durum, Türkiye ve Rusya arasındaki ilişkilerin önümüzdeki süreçte daha da derinleşebileceğini göstermektedir. Yeni Soğuk Savaş döneminde Rusya Türkiyenin kendisi için esaslı bir müttefik olabileceğini düşünüyor olabilir. Aksi halde, Rusya Batı kampında yer alan bir Türkiyeyi arka bahçesi olan Güney Kafkasyada söz sahibi olan bir aktör olarak istemezdi. Bu durum da, gelişmekte olan yeni jeopolitik durum hakkında fikir vermektedir.

Lavrovun açıklamasında Türkiye'nin bölgede ekonomik işbirliğinin önünü açabileceği vurgusuna dikkat etmek gerekmektedir. Bilindiği üzere, Rusya, Batıya karşı Avrasya Ekonomik Birliğini (AEB) konumlandırmak istemektedir. Ekonomik işbirliği vurgusu AEBye bir atıf olabilir. Bunun yanında, AEB yalnızca bir ekonomik birlik girişimi değil, bunun ötesinde siyasal bir kamp olarak da düşünülmektedir. AEB, Rusyanın Batıya karşı Avrasyacı yöneliminin temel ayaklarından biridir. Buna, Türkiyenin AB ile olan ilişkilerindeki oldukça olumsuz durumu da göz ardı etmeyerek dikkat etmek gerekmektedir.

Türkiye için Kafkasya vazgeçilmez önemdedir

Bunların yanında şu da bir gerçektir ki, Kafkasya için Türkiye, Türkiye için Kafkasya vazgeçilmez önemdedir. Türkiye ve Kafkasya arasında tarih, coğrafya ve etnik bağlardan kaynaklı güçlü ilişkiler mevcuttur. Türkiye ile Kafkasya arasındaki tarihsel, coğrafi ve etnik bağlar ve Türkiyenin bölgesel bir güç olması nedeniyle, Türkiye Kafkaslardaki gelişmeler ve sorunlarla yakından ilişkili ve ilgilidir. Bu açıdan bakıldığında, Türkiye Kafkasyada meşru bir aktördür. Kuşkusuz Türkiye, Kafkasya ile olan tarihsel, coğrafi ve etnik bağları nedeniyle bölgeyi dış aktörlerden çok daha iyi tanıyan ve anlayan bir ülkedir. Bu nedenle, sorunlara gerçekçi çözümler üretilmesi hususunda olumlu katkı yapabilecektir. Bu anlamıyla, Lavrovun açıklaması gerçekçi ve olumludur.

Türkiyenin, Karabağ sorununun çözümüne dair inisiyatif almasıyla ilgili olarak Ermenistanın muhalefeti bilinmektedir. Bu da, Türkiyenin Karabağ ile ilgili ne tür bir rol alabileceği sorusunu gündeme getirmektedir. Bu noktada, akla gelen ilk şeylerden biri Rusyanın Karabağ sorununun çözümüne dair olumlu yaklaşımına karşılık olarak Ermenistana Türkiye ile sınırın açılması ve ticari ilişkilerin sağlanmasını vaat edebileceğidir. Bu, Rusyanın Ermenistana uzattığı bir havuç olabilir.

Bunun yanında, Türkiye için Azerbaycan önemi yadsınamayacak bir ülkedir. Gürcistan için de böyle bir durum söz konusudur. Türkiye ve Azerbaycan arasındaki tarihsel, coğrafi ve etnik bağların yanında, Türkiye, Azerbaycan ve Gürcistan arasında çok önemli ekonomik ve stratejik ilişkiler vardır. Dolayısıyla Türkiye, Kafkasyadaki politikaları çerçevesinde Azerbaycanı ve Gürcistanı her zaman dikkate alacaktır. Bu nedenle, Türkiye ve Ermenistan arasında gelişecek ekonomik ilişkiler, Azerbaycan ve Gürcistana rağmen değil, bu ülkelerinde olumlayacağı bir şekilde gelişebilir. Bu durum, Güney Kafkasyada rasyonel bir temel üzerine oturan olumlu yeni bir bağlamın ortaya çıkması sonucunu doğurabilir.

Muhabir: Orkhan Guluzade

Kaynak: http://tr.trend.az/other/commentary/2672926.html

Fotoğraf: Sputnik International

About the author:

Dr. Turgut Kerem Tuncel is a senior analyst at Ankara-based think-tank Center for Eurasian Studies. His research focuses on Eurasian geopolitics, Wider Black Sea Region, South Caucasus, Karabakh conflict, and Turkey-Armenia relations.

To cite this article: Turgut Kerem TUNCEL. 2026. "LAVROV □□□ ERİVAN □□□□ AÇIKLAMALARI TÜRKİYE-RUSYA İLİŞKİLERİNİN GELECEĞİNE İŞARET EDİYOR (ÖZEL)." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2016 / 40. October 18. Accessed November 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/Blog/LAVROV-UN-ERIVAN-DAKI-ACIKLAMALARI-TURKIYE-RUSYA-ILISKILERININ-GELECEGINE-ISARET-EDIYOR-OZEL

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır